

~~मित्र~~
~~संघ~~
१९८२-१९८३

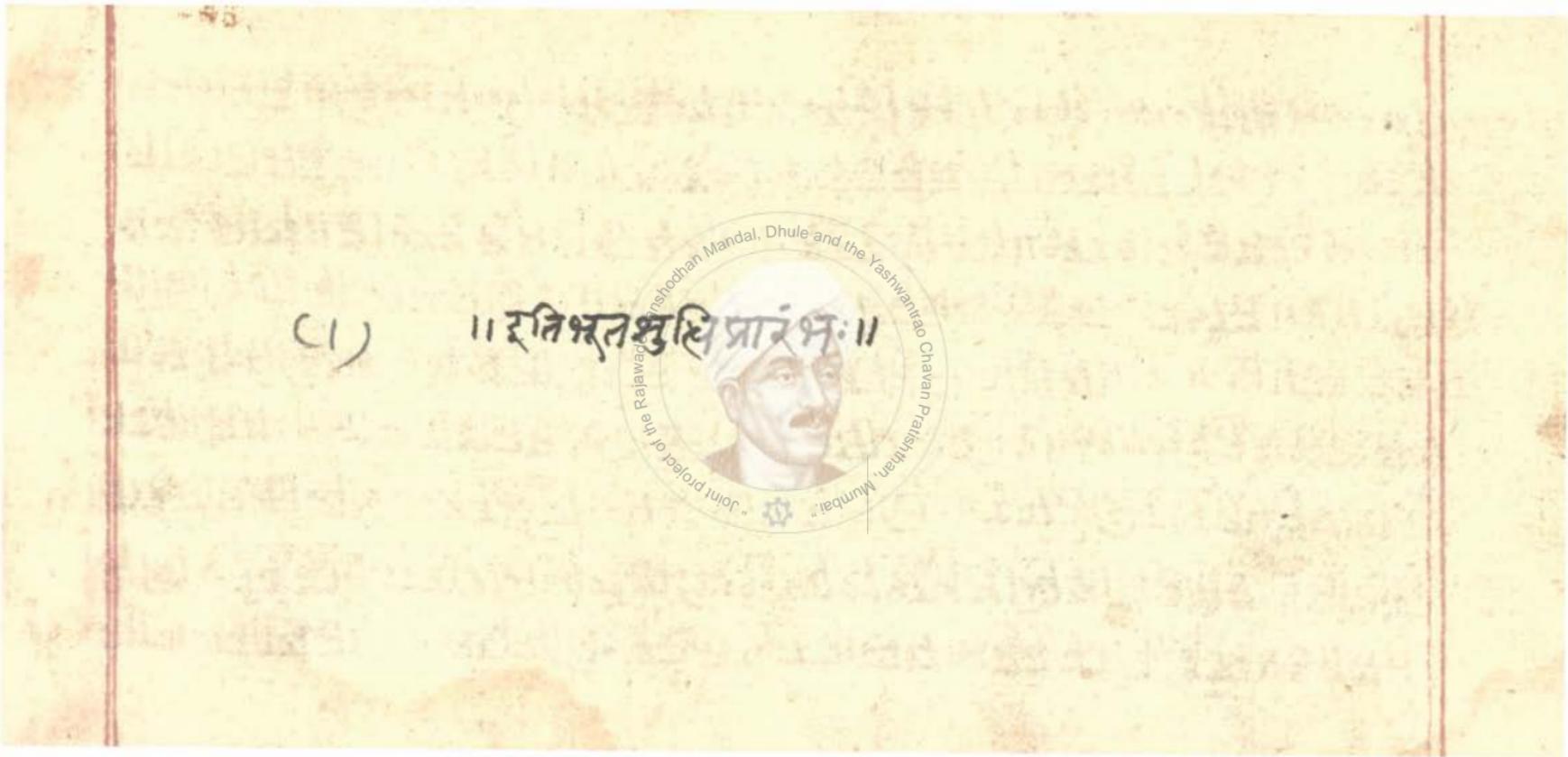
५०-५-९३९

✓ ३३°²

(1)

॥ इति भृत्युक्तिप्रारंभः ॥

भूतशु० श्रीगणेशायनमः ॥ अथेत्यादि-पूर्वोक्तफूत्तमास्थर्थं अमुककर्मकरिष्ये ॥ आसन
विधिपूर्वकं कर्माधिकारस्थिर्थं ग्राहीरक्षुध्यर्थं भूतशुस्थिप्राणप्रतिष्ठोत्तरका
वुहिमात्कां न्यासां श्रवकरिष्ये ॥ अथआसनविधिः ॥ उत्संतंत्रिहभूतानिदिथियं
तरवासिनः ॥ आसनादैनमस्त्वलब्रह्मकर्मसमारभेत् ॥ १ ॥ अपुसंतुयेभूतायेभू
ताभूमिसंस्थिता ॥ येभूताविघ्नकर्त्तरस्तनश्यंतुशिवात्या ॥ २ ॥ अपकामंतुभू
तानिपिशाचाः सर्वतोदिग्मां ॥ सर्वेषामविगेधेनब्रह्मकर्मसमारभेत् ॥ ३ ॥ इति भू
तान्युत्सार्य ॥ तीक्ष्णदं द्रूमहाकायकृत्योतदहनोपम ॥ भैरवायनमस्तुभ्यमनु
ज्ञांदातमर्हसि ॥ इतिवामपादभूमोघातन्नभंकृत्वा ॥ समुद्रवसनेदेवीपर्वत
स्तनमंतुले ॥ विश्वुपल्लीनमस्तुभ्यं पादस्पर्णक्षमस्त्वमे ॥ एथीतिमंत्रस्यमे

(2)

(२८)

रुद्रस्त्रिषिः ॥ कूर्मद्वषोदेवता ॥ सुतलंछंदः ॥ आसनेविनियोगः ॥ दथीत्याधता
 लोकादेवित्वंविष्णुनाधता ॥ त्वंचधारयमादेवीपवित्रंकुरुत्वासनं ॥ अनंतासनायनमः ॥
 विमलासनायनमः । योगसनायनमः ॥ आधारशक्त्येनमः ॥ दुष्टविद्रावणन्तसिं
 क्षायनमः ॥ मध्येपरमसुखासनायनमः ॥ मूर्खविश्वरोमित्यासनेऽपविकृय ॥ उं
 गुष्ठयेतजोविदंतज्जन्यंतुमहीघरं ॥ मध्यमायाहृषीकेशमन्मामिक्यांत्रिविक्रमं । क
 निष्यांषिन्यसेद्विष्णुः करमध्येतुमाधवं ॥ रवंचक्रविन्यासंसर्वपापप्रणाशनं ॥ मः
 पादास्यायनमः । भुवः जानुभ्यांनमः सुवः कटिभ्यांनमः महानाभ्येनमः जनः हृदया
 यनमः तपः कंठायनमः ससंललाटायनमः परब्रह्मशिरसेस्थाहा ॥ उर्ध्वकेशीवि
 रुपाक्षीमांसशोणितमोजने ॥ तिष्ठदेवीशिरवावत्थेचामुंतेत्यपराजिते ॥ खशिर

मृतकु० सि। उंगुरुभ्योनमः। पंपरमगुरुभ्योनमः। पंपरसरगुरुभ्योनमः। पंपरमेष्ठीगुरुभ्यो
नमः। गंगणपतयेनमः। दुंदुग्येनमः॥ हंक्षेत्रपालायनमः॥ संसरस्वयेनमः॥
२ अंआलने० पंपरमात्मनेनमः। संसत्तामनेनमः। रंजामनेनमः। तंतमात्मनेनमः॥
३) नमोस्वनंतायनमोस्तुवेधसेनमोवसिष्ठायनमोस्तुव्रक्तये। परवारायाथनमो
स्तुसाततेनमोस्तुतेसत्यवतीसुताय॥ नमोगुरुभ्योगुरपादुकाभ्योनमः। परेभ्यः
परपादुकाभ्यः। जाचार्यसिद्धेश्वरपादुकाभ्योनमोस्तुलक्ष्मीपतिपादुकाभ्यः।
नमोमहाइयोनमोअर्जकेभ्योनमोयुवभ्योनमआशिनेभ्यः॥ यजामदेवान्य
दिशान्कवाममान्यासेयेशंसमारक्षिदेवाः॥ इतिनमस्कारंहत्ता॥ रःसर्वा
उर्णयसुदर्शनायास्त्रराजायहुंफट्॥ उदकस्पर्शःप्राणायामः॥ ॥

(3A)

घर्मकंदसमुद्रतंजाननालंसुशोभितं ॥ ऐश्वर्याष्टदलेष्टं परवैराग्यकर्णिकं ॥ अ
धोमुखं तु हस्यं प्रणवे नोर्ध्मुलयेत् ॥ अं प्रणवे नविक्रसितं हता ॥ तत्र स्यः जीवा
त्मानं हं समंत्रेणां कुशमुद्रयासु पुम्नाना रीमार्गेण ब्रह्मरं ध्रनीता ॥ तत्र स्य सहस्र
दलप्रस्तकर्णिकां तर्गेते न परामामना संहेक्ष्य भावमापादयेत् ॥ ब्रह्महस्यान्त्रिर
स्तं च सर्णस्तेय मुजद्युं ॥ सुरापानहस्युकं गुरुत्वं कटिद्युं ॥ तं संसर्गीपैदं द
संग्रहसंगपातकं ॥ उपपातकरोमाणं रक्तमश्रुविलोचनं ॥ अधोमुखं हृष्टवर्ण
संगुष्ठपरिमाणकं ॥ स्वद्वृत्तमधरं पापवासेकुश्लोविचिंतयेत् ॥ इति गमकुक्षोगा
पपुरुषं विचिंत्य ॥ यमिति वायु वीजे नषोडवारं वामना सापुटे न संशोष्य ॥
रमित्य ग्रन्थी वीजे न चतुःषष्ठी वारं कुंभके न संदत्ता ॥ पुनर्यमिति वायु वीजे न द्वा

भृतशु

३

(५)

त्रिंशद्वारंतद्द्वामदक्षिणनासापुटेबहिनिःसार्य॥वसित्यमृतवीजेनषोउशवारं
अमृतीहत्तु॥पादादिजानुपर्यंतंदथिवीस्थानंचतुरस्त्रंचतुर्दिक्षुबजलांछितं
तन्मध्येपीतवर्णलंबीजयुक्तंध्यायेत्॥स्योनादथिवीभवानक्षरानिवेरानीय
छानःशर्मसप्रथाः॥लंभूम्येनमः॥जात्रादिनाभिपर्यंतंजपांस्थानंधनुराकारं
उभयोःकोद्योःश्रेतप्रस्त्रलांछितंतन्मध्येश्रेतवर्णवंबीजयुक्तंध्यायेत्॥अस्त
मेसोमोश्चवी०मेषज्ञीः॥वंश्चायेनमः॥नम्यादित्तदयपर्यंतंजग्निस्थानं
क्तिकोणस्त्रिकलांछितंतन्मध्येश्चक्तवर्णवंबीजयुक्तंध्यायेत्॥अग्निंदूतंवरणीम
हे०सुक्रलुं॥रंश्चयेनमः॥त्तदयादिभूमध्यपर्यंतंवायुस्थानंषट्कोणंषट्टिंदु
लांछितंतन्मध्येधूमवर्णयंबीजयुक्तंध्यायेत्॥वायोग्नतंहरीणांयुवस्त्रपोष्या

३

(A)

णं॥उतवातेसहस्रिणोरथआयातुपाजसा॥यंवायवेनमः॥भूमध्यादिब्रह्मस्तरंभ्रप
यंतंआकाशास्त्रानंदन्ताकारंधजलंछितंतन्मध्येनीलवर्णंहंबीजयुक्तंध्यायेत्॥
अंआदिस्मलस्यरेतसोऽयोतिःष्ट्रुत्यन्तिकास्तरंपरोयुदिध्यतेदिवा॥हंआकाशाय
नमः॥एथिवीपञ्चगुणंतद्वीजेनषुद्भातप्रयोगेणाप्नुप्रविलापयामि॥तंद्वच्छु
र्गुणाजापःनंबीजेनपंचाद्भातप्रयोगेणाप्नुप्रविलापयामि।वं५त्रिगुणंवन्हिंरं
बीजेनचतुरुद्भातप्रयोगेणवायोप्रविलापयामि।रं४द्विगुणंवाच्युंयंबीजेनत्रि
रुद्भातप्रयोगेणाकाशेप्रविलापयामि॥यं३४कगुणमाकाशंहंबीजेनद्विरुद्भात
प्रयोगेणाहंकाशरेप्रविलापयामि॥हं२तमहंकारमहततेप्रविलापयामि॥
तन्महततंप्रहतोप्रविलापयामि॥ताहंतिंपरंब्रह्मणिप्रविलापयामि॥

प्र

भूतशु ० इति प्रविलाप्य । शुद्धो हं सुक्तो हं सञ्चिदानन्दस्तद्गोहं त्रिसाहमस्मीति चिरं भावयेत् ॥ तस्मा
४ त्सर्वत्ताः सर्वशक्ते य रत्रमणः सकाशात्मकतिः । प्रत्यतेर्महान् । महतो हं कारः । अहं कारादा
काराः । आकाशाद्वयः । वायोरग्निः । अग्नेयापः । अद्यमः एथिवी । एथिवा ओषधयः ।
(5) ओषधीभ्योन्तं अन्ताद्रेतः । रेतसः पुरुषः । सकारूषपुरुषो नरसमयः । इति स्तु ॥
पुनर्जीवात्मानं हं समंत्रेणां कुर्वा मुद्र्या सुषुम्नाना । तीमार्गेणानीयत्वदिप्रतिष्ठापये
त् ॥ अस्य श्रीप्राणप्रतिष्ठामंत्रस्य ॥ त्रिसाविष्टुमहेश्वरात्रूषयः । ऋग्यजुः सामाधं
वृणि छंदां सि । पराप्राणशक्तिदेवता । आं वीजं । हींशक्तिः । क्रों किलकं । स्वशरी
रे प्राणप्रतिष्ठापने विनियोगः ॥ ऊं आं हीं क्रों अं कं स्वं गं घं उं । आं क्रों हीं आं ॥ ८

(5A)

थिव्यस्तेजोवायुराकाशात्मने अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ ओं आं द्वीं क्रों इं चं छं जं शं अं ईं क्रों द्वीं
आं शबू स्यर्शस्त्वपरसगं धात्मने तर्जनीभ्यां नमः ॥ ॐ आं द्वीं क्रों उं टं टं टं दुं उं क्रों द्वीं
आं श्रोत्रत्वं कृच्छ्रुजिद्वाग्राणात्मने मध्यमाभ्यां नमः ॥ ॐ आं द्वीं क्रों एं तं थं दं धं नं एं क्रों
द्वीं आं वाक्पाणिपादपायुपस्थात्मने अत्रामि काभ्यां नमः ॥ ॐ आं द्वीं क्रों ॐ पं फं बं
भं मं ओं कों द्वीं आं वक्त्वा दानविसर्गानं दात्मने कन्त्रिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ ॐ आं द्वीं क्रों
ॐ यं रं लं वं शं षं सं हं क्षं अः क्रों द्वीं आं मनो बुद्धिरहं काशवित्तविद्वानात्मने करतलं
कर इष्ठाभ्यां नमः ॥ एवं हृदयादि ॥ ओं आं द्वीं क्रों अं यं रं लं वं शं षं सं हं क्षं अः क्रों द्वीं
आं हं सः सो हं मम ग्राणा इह ग्राणाः ॥ ॐ आं द्वीं क्रों अं यं रं लं वं शं षं सं हं क्षं अः क्रों द्वीं
आं हं सः सो हं मम जीव इहस्तितः ॥ ओं आं द्वीं क्रों अं यं रं लं वं शं षं हं क्षं अः क्रों

मूलाश्रु

५

(6)

स्त्री आंहं सः सो हं मम सर्वे द्रिया गिवाङ्ग न रस्त कृत क्षुश्रो त्रजि लक्षाद्वाण वाक् पाणि पाद पायुप
स्तु इहैवा गत्य सुखं चरंति छं तु स्वाहा । अंस्माज् सुनीते पुनरस्मासु च क्षुः पुनः प्राणमिह
नोधे हि श्रोगं ॥ ज्योकुपदेयम् सूर्यमुच्चरं मेतेनु मतेष्व क्यानः स्वस्ति ॥ गर्भाधाना दिपं च दशसं
स्कारं सिष्यथं पंचदश प्रणवा वृत्तिः करिष्य ॥ अथ ध्यानं । रैक्तं बोधि रुद्धपोतो लक्ष्मि सद
रुण सरोजाधि रुद्धाकराङ्कोः पाणं कोऽदं मिक्षु इव मथुरुण मष्ट्यं कुञ्चं पंच वाणान् ॥
बिलाणा स्तके पालं त्रिनयनलस्त्रिता पीनवक्षो रुहाद्योदेवी बालार्कवर्णा भवतु
सुखकरी ग्राण श्रात्मिः परानः ॥ इति ग्राण प्रतिष्ठा ॥ अस्य श्री अंतर्मात्रका मंत्र ५
स्य ॥ ब्रह्मा त्रष्णिः ॥ गायत्री छंदः ॥ मात्रका सरस्वती देवता ॥ हलो बीजानि ॥ स्व
रः शक्तयः ॥ विंदुवः किल कं ॥ मात्रका न्यासे निविष्योगः ॥ अंकुं खं गं धं उं औं ॥ अं

(68)

अंतुष्टाभ्यां नमः। ओं इचं छं जं मुं जं ईतर्जनीभ्यां नमः। ओं उं टं ठं दं णं उं मध्यमाभ्यां नमः। ओं
 लं तं धं दं धं नं लेऽजनामि काभ्यां नमः। ओं ओं पं पं बं मं मं ओं कनिष्ठो काभ्यां नमः। ओं अं यं
 रं लं वं झं सं हं क्षं अः करतलकर एष्टाभ्यां नमः॥ एवं तदयादि॥ अं नमः अं नमः इं न
 मः उं नमः उं नमः ऋं नमः लं नृ नमः प्राणं नमः ऐं नमः ओं नमः औं नमः अं नमः अः
 नमः एतान् षेष्टावर्णाकंटस्त्वानगते षेष्टादलेविन्यसामि। ओं कं सं गं धं उं चं छं जं
 सं ब्रं टं ठं कं नमः खं नमः गं नमः धं नमः उं नमः चं नमः छं नमः जं नमः सं नमः अं नमः ठं
 नमः ठं नमः एतान् द्वादशावर्णात्पृथिव्यस्त्वानगते द्वादशादलेविन्यसामि। ओं उं नमः
 हुं नमः णं नमः तं नमः थं नमः दं नमः धं नमः नं नमः पं नमः फं नमः एतान् द्वाद
 शावर्णान् ना भिस्त्वानगते द्वादशादलेविन्यसामि। बं नमः भं नमः मं नमः यं नमः
 रं नमः लं नमः एतान् षष्ठ्यान् नृत्तिं गस्त्वानगते षष्ठ्यादलेविन्यसामि। ओं वं नमः

भूतशुभि ग्रन्तमः पंनमः संनमः एतान् च तुर्वर्णीन् आधारस्थानगते च तुर्दले विन्यसामि।
ओं हं नमः क्षं नमः एतद्दैर्णद्वयं भ्रमध्यगते द्विदले विन्यसामि। आधारे लिंगना
भौ प्रकटित हृदये तालुम्बुलेललाटे देष्टे षोडशे द्विद्वादशदले द्वादशस्ते
चतुष्के॥ वसांते बालमध्येत्तर्कटसहिते कंटदेशे स्वराणां॥ हं क्षं तत्त्वार्थयु
क्तं सकलदत्तयुतं वर्णकूपं नमामि॥ इति अंतर्मातृका॥ अं नमः शिरसि॥ ओं
त्रे नमः मुरवे॥ इं नमः दक्षिणक्षेत्रं नमः वासनेत्रे॥ उं नमः दक्षिणक्षेत्रं नमः
वासक्षेत्रं॥ क्रुं नमः दक्षिणोणसापुटे॥ क्रुं नमः वासनासापुटे॥ त्वं नमः दक्षि
णगंडे॥ त्वं नमः वासनगंडे॥ एं नमः उध्वेष्टि॥ एं नमः अधरोष्टि॥ उं नमः उर्ध्व
दंतपङ्गो॥ ओं नमः अधरदंतपङ्गो॥ अं नमः मूष्टि॥ अः नमः आस्थि॥ ओं

६

(३)

६

(A)

केनमः रंनमः गंनमः धंनमः उंनमः एतान् पंचवर्णन् दक्षिणहस्तसं ध्यग्रेषु विंयसा मि ॥
ओं चंनमः छंनमः जंनमः संनमः अंनमः एतान् पंचवर्णन् वामहस्तसं ध्मग्रेषु विंयसा मि ॥
ओं ठंनमः ठंनमः उंनमः दुंनमः णंनमः एसान् पंचवर्णन् दक्षिणपादसं ध्यग्रेषु विंयसा मि ॥
ओं तंनमः थंनमः दंनमः धंनमः नंनमः एतान् पंचवर्णन् वामपादसं ध्यग्रेषु विंयसा मि ॥
ओं फंनमः दक्षिणपाश्वे । फंनमः वामपाश्वे । वंनमः एष्वे । भंनमः नाम्नो । संनमः उदरे ।
यंत्रगात्मने हृदयायनमः रंभस्तात्मने होक्ते यनमः लंमासासु कुदेनमः ॥
वंमेदात्मने कक्षदयायनमः । रंभस्त्यात्मने हृदयादि हस्तयुग्मलायनमः । पंमज्ञा
त्मने हृदयादि पादयुग्मलायनमः । संशुक्रात्मने जटरायनमः । हंप्राणात्मने मु
स्कायनमः । क्षंजीवात्मने सर्वशेरषु विंयसा मि ॥ ध्यानं ॥ पंचाश्रद्धां भेदैविहि

भृतशु

७

(८)

तवदनदौ। पादत्वकुक्षिवक्षेदेशांभास्त्वंपर्दाकलितव्राणि कलामिंदुकुंदावदातां। अ
स्त्रैः कुंभचितालिशितवरकरां ग्रस्ताणां पम्पसंस्थुं॥ मध्यांकत्यामतुछस्तनजघनभ
रांभारातीतानमामि। ओं चत्वारिंगाकृष्णमितापदानि। तानिविदु ब्राह्मणाये
मनीषिणः॥ गुहात्रीणिनिहितानेंगयंति॥ दुर्दीयं गचोमनुष्यावदंति॥ ॥
इति आसनविधिभृतशुद्धिप्राण। प्रतिश्च अनर्मात्काबहिर्मात्कान्यासः
समाप्तः॥ भग्नदृष्टीकृतिग्रीवास्तव्यमुष्टीग्रधोमुखः॥ कर्णेनलिशितं ग्रथं
यत्नेन प्रतिपालयेत्॥ १७० ४ शुभकृत्त्वामसंवत्सरेहेमंतर्कृत्तुपैषेभासे
लक्षपक्षे चतुर्दश्यायांतिथो शुभुवासरे॥ भित्तेऽस्युपनामकरघुनाथेनलिशितं॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com